

Diversificació del cultiu de bolets comestibles amb noves espècies autòctones

Resum

El projecte està liderat per Bolet Ben Fet (TEB Verd SCCL), i formen part del grup operatiu: Bolets de Soca (Tresseras Multimèdia SL), la Societat Catalana de Micologia, el Gremi Fusta i Moble i l' Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA). L'IRTA actuarà com a centre tecnològic o d'investigació, i al seu equip d'investigadors en Micologia s'incorporen dos professors de l'àrea de Botànica de la Universitat de Barcelona (UB).

Per atendre la creixent demanda en el consum de bolets, i alhora evitar la pressió excessiva sobre les poblacions naturals dels nostres boscos, el cultiu de bolets s'ofereix com una excel·lent alternativa. Actualment, però, la major part del cultiu de bolets de fusta es centra en unes poques espècies que provenen, majoritàriament, de la tradició asiàtica.

El projecte pilot té com a objectiu principal: incorporar noves espècies de fongs lignícoles, autòctones de Catalunya, per a diversificar el cultiu i la producció comercial de bolets comestibles.

Per assolir aquest objectiu es plantegen diferents fases:

- Prospecció de camp i recol·lecció d'exemplar de diferents espècies de bolets de fusta.
- Aïllament en cultiu pur i manteniment d'una col·lecció de soques de les espècies fúngiques recol·lectades.
- Adaptar, a cada espècie fúngica, les condicions de producció d'inòcul (llavor),
- Adaptar, a cada espècie fúngica, les condicions de cultiu més favorables per a obtenir una bona producció de bolets.
- Avaluar les característiques organolèptiques i nutricionals dels nous bolets cultivats.
- Transferir i divulgar els resultats per a millorar la productivitat i competitivitat del sector.

Objectius

Catalunya és un país amb forta implantació i tradició micològica, però el cultiu de bolets de fusta es centra en unes poques espècies que provenen, majoritàriament, de la tradició asiàtica. La incorporació de noves espècies de bolets lignícoles, actualment no cultivades, i més lligades a la tradició local, incrementarien la diversitat i la oferta actual de bolets comestibles. Aquests nous productes donarien un avantatge competitiu als productors locals i obririen noves expectatives d'exportació.

L'objectiu principal del projecte és incorporar noves espècies de fongs lignícoles, autòctones de Catalunya, per a diversificar el cultiu i la producció comercial de bolets comestibles.

Descripció de les actuacions previstes en el projecte

- Tasca 1.- Recol·lecció de bolets.
- Tasca 2.- Aïllament en cultiu pur.
- Tasca 3.- Caracterització dels aïllaments obtinguts i identificació de les espècies fúngiques.
- Tasca 4.- Manteniment d'una col·lecció o banc de cultius.
- Tasca 5.- Posta a punt dels mètodes de producció de llavor.
- Tasca 6.- Determinació de les condicions òptimes de cultiu de cada fong.
- Tasca 7.- Proves pilot de producció en condicions industrials.
- Tasca 8.- Valoració de les característiques organolèptiques i valorització dels nous productes.

Resultats esperats i recomanacions pràctiques

Les aportacions esperades d'aquest projecte van directament dirigides a la generació de nous productes. Els objectius es centren en incorporar noves espècies de fongs lignícoles, actualment no cultivades, per a diversificar el cultiu i la producció de bolets comestibles. La consecució dels objectius proposats donaria nous productes comercials que millorarien la competitivitat dels productors de bolets.

Aquest projecte contribuirà a incorporar noves espècies fúngiques autòctones de Catalunya al conjunt de bolets comestibles cultivats. Aquest objectiu està dirigit a incrementar i diversificar l'actual oferta en el mercat, orientant-ho cap a nous productes amb més arrelament local. A més, els substrats que s'utilitzen per al creixement d'aquests fongs lignícoles provenen dels residus forestals i agrícoles no alimentaris.

Amb això, s'espera modernitzar l'actual oferta, i millorar la competitivitat i els resultats econòmics de tots els actors del sector: forestals (com a proveïdors dels substrats de cultiu), i productors de bolets.

Finalment, la incorporació d'aquestes espècies fúngiques a un sistema de producció agronòmic, pot reduir la pressió recol·lectora que s'exerceix sobre les poblacions naturals, i disminuir l'impacte ambiental d'aquesta recol·lecció i els efectes sobre la biodiversitat, ajudant a preservar el paper que aquests fongs juguen en el cicles biogeoquímics dels seus ecosistemes.

Incorporar noves espècies al cultiu de bolets, diversificant així l'oferta de productes, impulsaria el sector del cultiu de bolets comestibles a Catalunya al millorar la productivitat i competitivitat. Però no només incidiria sobre aquest sector, sinó que també tindria efectes sobre el sector forestal i de la fusta al donar utilitat a residus o subproductes, i el de la restauració, al proporcionar noves variants de bolets comestibles amb suficient regularitat i qualitat com per a incorporar-les a les seves cartes.

Líder del Grup Operatiu

ENTITAT: TEB VERD SCCL

E-MAIL DE CONTACTE: tebverd@teb.prg

Altres membres del Grup Operatiu (no perceptors d'ajut)

ENTITAT: TRESSERAS MULTIMEDIA SL / BOLETS DE SOCA

E-MAIL DE CONTACTE: info@boletsdesoca.com

ENTITAT: SOCIETAT CATALANA DE MICOLOGIA

E-MAIL DE CONTACTE: josep.girbal@uab.cat

ENTITAT: GREMI FUSTA I MOBLE

E-MAIL DE CONTACTE: salvador@gremifustaimoble.cat

ENTITAT: IRTA

E-MAIL DE CONTACTE: joan.pera@irta.cat

Àmbit/s temàtic/s d'aplicació

- Sistema de producció agrària
- Pràctica agrària
- Equipament i maquinària agrària
- Ramaderia i benestar animal
- Producció vegetal i horticultura
- Paisatge / Gestió del territori
- Control de plagues i malalties
- Fertilització i gestió dels nutrients
- Gestió del sòl
- Recursos genètics
- Silvicultura

☐	Gestió de l'aigua
☐	Clima i canvi climàtic
☐	Gestió energètica
☐	Gestió de residus i subproductes
☒	Gestió de la biodiversitat i del medi natural
☐	Qualitat alimentària / processament i nutrició
☐	Cadena de subministrament, màrqueting i consum
☒	Competitivitat i diversificació agrària i forestal
☐	General

Àmbit/s territorial/s d'aplicació

PROVINCIA/ES	COMARCA/QUES
Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona	

Difusió del projecte (publicacions, jornades, multimèdia...)

El Grup Operatiu estableix un pla de Comunicació i Divulgació en el que participaran tots els seus membres, i que anirà dirigit a:

- Jornades impartides dins del pla anual de transferència tecnològica (PATT) del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya.
- Fulls informatius per al sector mitjançant els canals de difusió de la Societat Catalana de Micologia, i el Gremi Fusta i Moble.
- Publicacions en revistes tècniques. Alguns dels membres del grup operatiu disposen de revistes pròpies de divulgació per tal d'informar als seus associats, al sector i a la societat en general.
- Es posarà en marxa una web pròpia del projecte.

Pàgina web del projecte

<https://www.bolets.net>

Altra informació del projecte

DATES DEL PROJECTE	PRESSUPOST TOTAL
Data d'inici (mes-any): juliol 2019	Pressupost total: 199.850,00 €
Data final (mes-any):	Finançament DARP: 79.740,15 €
Estat actual: En execució	Finançament UE: 60.154,85 €
	Finançament propi: 59.955,00 €

Amb el finançament de:

Projecte finançat a través de l'Operació 16.01.01 (Cooperació per a la innovació) a través del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020. Ordre ARP/133/2017, de 21 de juny, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts a la cooperació per a la innovació a través del foment de la creació de grups operatius de l'Associació Europea per a la Innovació en matèria de productivitat i sostenibilitat agrícoles i la realització de projectes pilot innovadors per part d'aquests grups, i Resolució ARP/1282/2018, de 8 de juny, per la qual es convoca l'esmentat ajut.

